

Wiedza o społeczeństwie Poziom podstawowy

Listopad 2010

W kluczu są prezentowane przykładowe prawidłowe odpowiedzi. Należy również uznać odpowiedzi ucznia, jeśli są inaczej sformułowane, ale ich sens jest synonimiczny wobec schematu, oraz inne poprawne odpowiedzi nieprzewidziane w kluczu.

Numer zadania	Przykładowa odpowiedź	Liczba punktów
1.	1 pkt – B. starożytności	0-1
2.	1 pkt – A. Francja	0-1
3.	1 pkt – D. stanowionego	0-1
4.	1 pkt – C. państwa	0-1
5.	1 pkt – C. rodzice i dzieci	0-1
6.	1 pkt – C. Wielka Brytania	0-1
7.	1 pkt – każde prawidłowo podane imię wraz z nazwiskiem Odpowiedzi: Marek Belka, Kazimierz Marcinkiewicz, Jarosław Kaczyński	0-3
8.	2 pkt – 5 poprawnych przyporządkowań 1 pkt – 4 poprawne przyporządkowania Odpowiedzi: A – 4 B – 1 C – 5 D – 2 E – 3	0-2
9.	1 pkt – każda prawidłowo podana funkcja prawa Odpowiedzi: A – represyjna B – kontrolna C – ochronna D – wychowawcza	0-4
10.	1 pkt – każde prawidłowe przyporządkowanie Odpowiedzi: A – chrześcijańska demokracja B – anarchizm C – liberalizm D – komunizm	0-4
11.	1 pkt – każde prawidłowe przyporządkowanie Odpowiedzi: A – separacja B – adopcja C – alimenty D – rozwód	0-4
12.	1 pkt – każda prawidłowa odpowiedź Odpowiedzi: A – F B – P C – P D – F	0-4

Numer zadania	Przykładowa odpowiedź	Liczba punktów
13.	1 pkt – każda prawidłowa odpowiedź Odpowiedzi: A – P B – P C – F D – F	0–4
14.	1 pkt – każda prawidłowo podana pełna nazwa organizacji Odpowiedzi: NATO – Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego (Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego, Pakt Północnoatlantycki) ONZ – Organizacja Narodów Zjednoczonych OBWE – Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie MFW – Międzynarodowy Fundusz Walutowy	0–4
15.	1 pkt – każda prawidłowa odpowiedź Odpowiedzi: a) Aleksander Kwaśniewski b) Prezydent RP (<i>Uwaga: Nie uznajemy odpowiedzi „prezydent”</i>) c) 1995–2005 d) B. Sojuszem Lewicy Demokratycznej	0–4
16.	1 pkt – każda prawidłowo podana nazwa województwa 1 pkt – każda prawidłowo podana nazwa stolicy województwa Odpowiedzi: A – wielkopolskie – Poznań B – podkarpackie – Rzeszów C – pomorskie – Gdańsk D – warmińsko-mazurskie – Olsztyn	0–8
17.	1 pkt – zajęcie stanowiska (TAK lub NIE) i podanie odpowiedniego artykułu i paragrafu Odpowiedzi: A. TAK. Art. 32 lub Art. 29. § 1 B. NIE. Art. 30. § 1 lub Art. 29. § 1 C. NIE. Art. 29. § 2 D. TAK. Art. 30. § 1 E. TAK. Art. 29. § 1	0–5
18.	1 pkt – każda prawidłowa odpowiedź Odpowiedzi: a) Parlament Europejski b) Strasburg c) Francja	0–3
19.	1 pkt – każde prawidłowo uzupełnione zdanie Odpowiedzi: A. narodu B. Prezydent RP i Rada Ministrów (<i>Uwaga: Nie uznajemy odpowiedzi „prezydent” i „rząd”</i>) C. ustawodawczej, wykonawczej i sędziowskiej D. przedstawicieli lub bezpośrednio E. prawa	0–5
20.	1 pkt – każde prawidłowo zaznaczone zdanie Odpowiedzi: fakty: 4, 5, 6 opinie: 1, 2, 3	0–6
21.	a) 1 pkt – podanie celu Zwiększenie bezpieczeństwa podróży (ograniczenie liczby kierowców jadących po spożyciu alkoholu).	0–5

Numer zadania	Przykładowa odpowiedź	Liczba punktów
	<p>b) 1 pkt – prawidłowa odpowiedź Organizator akcji „AlkoCasco – alkomat w każdym aucie” będzie próbował nakłonić Komisję Europejską, aby wydała dyrektywę zachęcającą wszystkich producentów do dodawania alkomatów w ramach podstawowego wyposażenia samochodów.</p> <p>c) 2 pkt – podanie 2 sposobów Odpowiedź: Akcję można wesprzeć, podpisując się pod wnioskiem – na stronie internetowej – w jednym z centrów handlowych w ośmiu miastach w Polsce.</p> <p>d) 1 pkt – podkreślenie prawidłowej odpowiedzi Odpowiedź: C. około 2/3 respondentów</p>	
22.	<p>a) 1 pkt – podanie 2 różnic Przykładowe odpowiedzi: – mniejsza liczba wypadków – mniejsza liczba rannych osób – mniejsza liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierowców</p> <p>b) 2 pkt – podanie 4 działań 1 pkt – podanie 2–3 działań funkcjonariuszy policji Odpowiedzi: – kontrola prędkości – kontrola trzeźwości kierowców – kontrola stanu technicznego aut – sprawdzanie, czy dzieci są przewożone w fotelikach <i>UWAGA: Nie uznajemy odpowiedzi „rozładowywanie korków w okolicach cementarzy”, gdyż nie dotyczy to kontroli bezpieczeństwa kierowców i przewożonych przez nich osób.</i></p> <p>c) 1 pkt – podanie 2 czynników Przykładowe odpowiedzi: – wcześniej zapadający zmrok – przelotne deszcze – leżące na jezdniach i poboczach liście</p> <p>d) 1 pkt – wyjaśnienie zależności Odpowiedź: Osoba nosząca elementy odblaskowe jest widoczna na drodze z większej odległości (ze 120–160 m) niż pieszy bez odblasków (dopiero z kilkudziesięciu metrów).</p> <p>e) 2 pkt – podanie 2 sposobów 1 pkt – podanie 1 sposobu Przykładowe odpowiedzi: – jazda samochodem z większą liczbą osób (z rodziny, ze znajomymi) – korzystanie ze środków komunikacji publicznej – korzystanie z informacji podawanych przez radio, telewizję i z internetu na temat objazdów i ograniczeń w ruchu w okresie akcji „Znicz” – zakaz jazdy dla pojazdów ciężarowych</p>	0–7

Numer zadania	Przykładowa odpowiedź	Liczba punktów
23.	a) 1 pkt – podanie 2 dat Odpowiedź: największa liczba wypadków miała miejsce w roku: 2005 najmniejsza liczba wypadków miała miejsce w roku: 2001	0–4
	b) 1 pkt – podanie wszystkich dat Odpowiedź: 2003, 2004, 2005, 2006	
	c) 2 pkt – podanie 2 przykładów 1 pkt – podanie 1 przykładu Przykładowa odpowiedź: – rower – hulajnoga – wóz konny	
24.	a) 1 pkt – podanie wszystkich państw Odpowiedź: Czechy, Estonia, Litwa, Rumunia, Słowacja, Węgry	0–5
	b) 1 pkt – podanie wszystkich państw Odpowiedź: Luksemburg, Malta, Wielka Brytania	
	c) 1 pkt – podanie nazwy państwa Odpowiedź: Szwajcaria	
	d) 2 pkt – zapisanie 2 wniosków wraz z odwołaniem do danych liczbowych i podaniem państwa 1 pkt – zapisanie 1 wniosku wraz z odwołaniem do danych liczbowych i podaniem państwa Odpowiedź: – w Polsce poziom dopuszczalnego prawem stężenia alkoholu we krwi kierowców jest wyższy (0,2 mg/ml) niż w Rosji, Czechach, na Słowacji, na Litwie i na Białorusi (0 mg/ml) – w Polsce poziom dopuszczalnego prawem stężenia alkoholu we krwi kierowców jest niższy (0,2 mg/ml) niż w Niemczech (0,5 mg/ml). <i>UWAGA: Wystarczające jest porównanie Polski i jednego dowolnego państwa z niższym stężeniem alkoholu (np. Czech lub Słowacji) oraz jednego państwa z wyższym stężeniem alkoholu (Niemiec).</i>	

Numer zadania	Przykładowa odpowiedź	Liczba punktów
25.	<p>A. 2 pkt – przedstawienie i uzasadnienie 1 propozycji zmiany prawa w Polsce; maksymalnie 10 pkt Zdający przedstawia i uzasadnia pięć propozycji zmiany prawa w Polsce, które zwiększyłyby bezpieczeństwo na drogach oraz ograniczyłyby liczbę pijanych kierowców, na przykład:</p> <ul style="list-style-type: none">– nakaz montowania alkomatów w każdym samochodzie,– wprowadzenie badań technicznych pojazdów co najmniej dwa razy w ciągu roku,– zwiększenie kar więzienia za prowadzenie pod wpływem alkoholu,– wysokość mandatów uzależniona od wysokości zarobków,– zmniejszenie limitu dozwolonych punktów karnych,– zatrzymanie pojazdu do czasu opłacenia mandatu,– prace społeczne zamiast wyroków skazujących na karę więzienia. <p>B. 2 pkt – odwołanie do 2 źródeł 1 pkt – odwołanie do 1 źródła Odwołuje się do dwóch materiałów źródłowych zamieszczonych w zadaniach 21–24.</p> <p>C. 1 pkt – właściwa forma Właściwa forma wypowiedzi to przemówienie (zwroty do adresata: „Panie Marszałku”, „Wysoka Izbo”, „Dziękuję za uwagę”).</p>	0–13